

Taaldenkgesprekken in de vakken

Anne-Christien Tammes

Webinar 22 januari 2026

Bekijk voorbeelden!

Taaldenkgesprekken in een
nieuwkomersklas.

[Bekijk de pagina](#)

Wat doet de leerkracht?

De didactiek van het
taaldenkgesprek.

[Bekijk de pagina](#)

Wat leert de leerling?

Het belang van taaldenkgesprekken
voor NT2-ontwikkeling.

[Bekijk de pagina](#)

Het programma

[Taaldenkgesprekken - LOWAN](#)

Taaldenkgesprekken in de vakken:

- ☐ Wat?
- ☐ Waarom?
- ☐ Hoe?

Een taaldenkgesprek

Een watertekort. Wat nu?

Focus bij taaldenkgesprek

communicatie &
motivatie

Het gaat niet om vorm en correctheid,
Het gaat om inhoud en ideeën.

Gespreksvormen

Controlegesprekken:

- Leerkracht stelt een vraag, het antwoord staat van tevoren vast
- Leerling geeft een (kort) antwoord
- Leerkracht geeft feedback: het is goed of fout

Dialogische gesprekken:

- Leerkracht stelt een vraag waarop meerdere antwoorden mogelijk zijn
- Leerlingen spreken uitgebreid en op eigen initiatief
- Andere leerlingen reageren, of de leerkracht reageert

Stichting
Taaldenkgesprekken

Een taaldenkgesprek is ...

... een dialoog waarin leerlingen met elkaar en de leraar kennis en inzicht opbouwen.

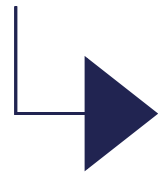
Zo ontwikkelen ze hun **taalvaardigheid** én **denkvaardigheid** en komen ze tot dieper leren.

Taalontwikkeling

Gesprekken die de taalontwikkeling stimuleren:

- goed en begrijpelijk taalaanbod;
- adequate feedback;
- uitgebreide **taalproductie** van de leerling.

zet het taalleermechanisme in werking

Het belang van taalproductie

Taalleermechanisme gaat in werking

Ik wil iets zeggen

Ik weet niet hoe ik het kan zeggen

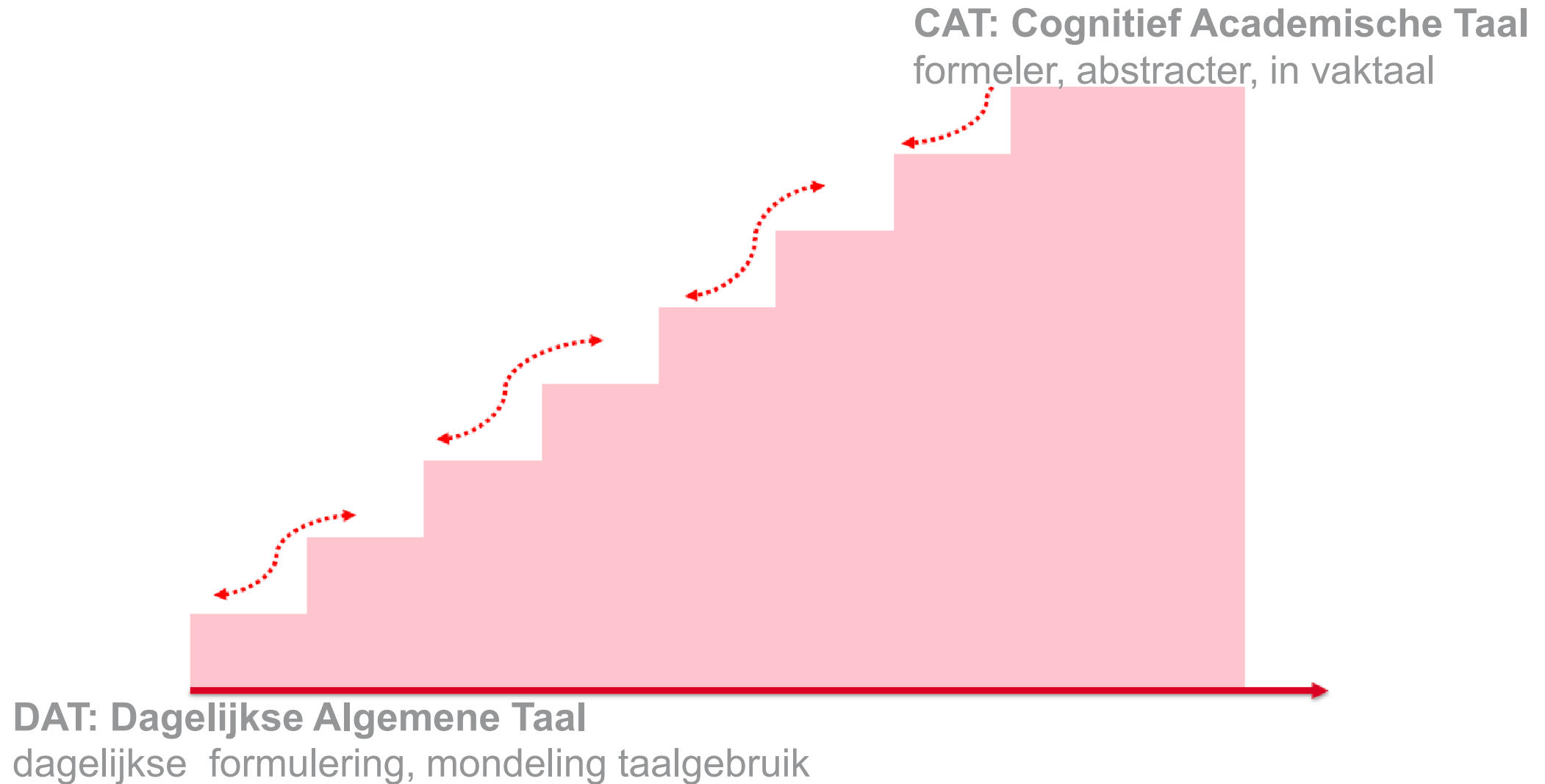
Ik probeer het en let op hoe ze reageren

Ik ontdek wat ik nodig heb en nu weet ik hoe het kan zeggen

Naar school- en vaktaal

Een voorbeeld: magnetisme

Stichting
Taaldenkgesprekken

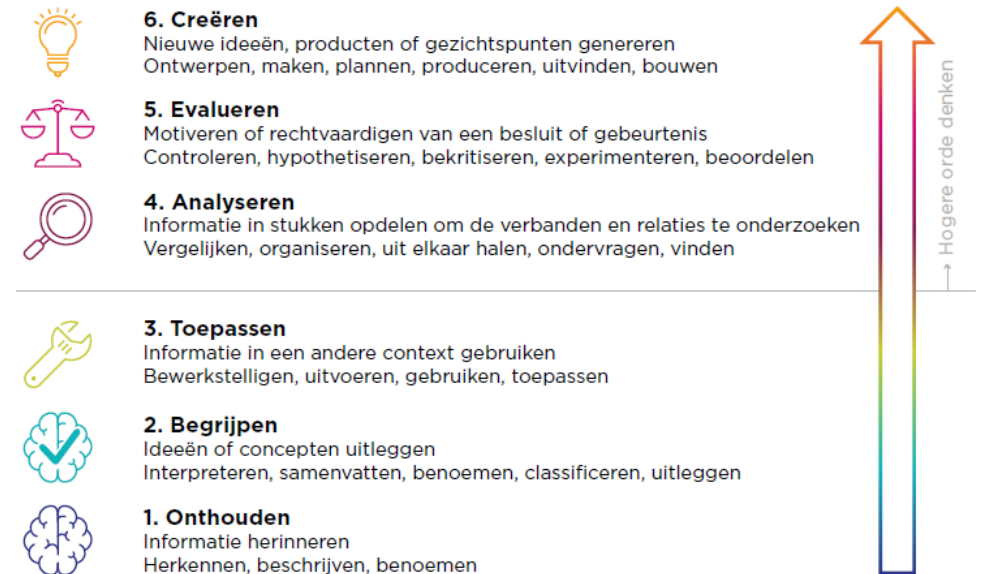

Denkontwikkeling

Gesprekken die de denk- en kennisontwikkeling stimuleren:

Wanneer leerlingen met elkaar en de leraar redeneren en uitwisselen over een onderwerp vanuit verschillende **perspectieven** (denken over kennis en informatie).

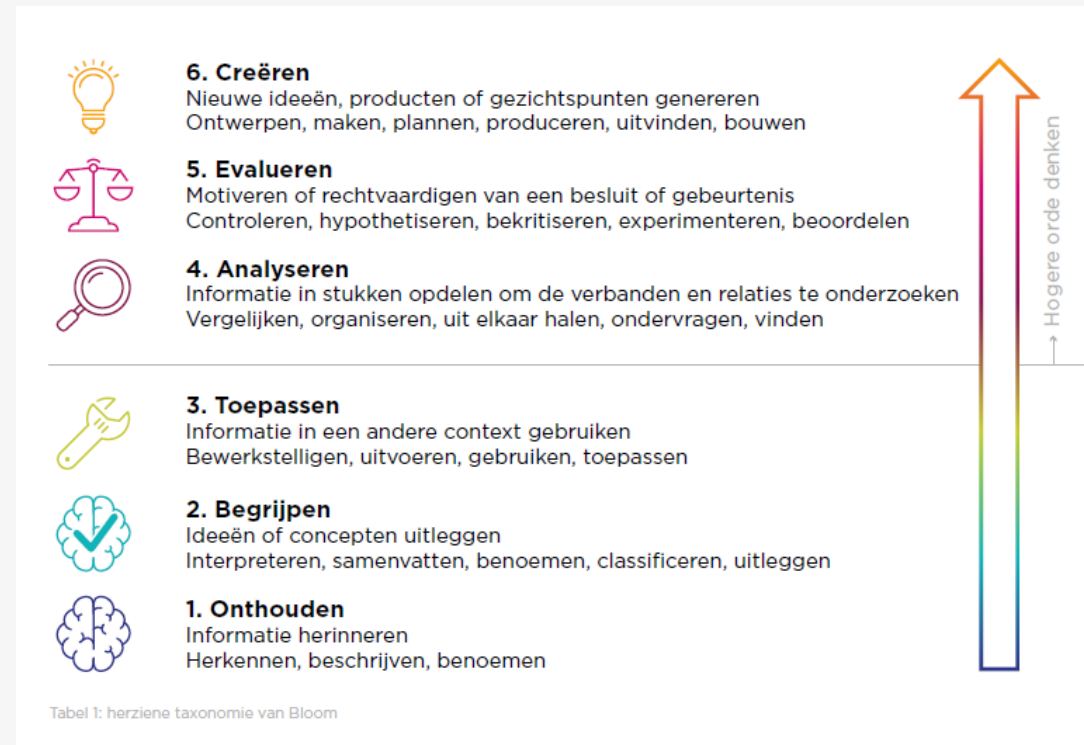
→ draagt bij aan begrip over het onderwerp (kennis)

Tabel 1: herziene taxonomie van Bloom

Denken stimuleren

Taxonomie van Bloom

De Kruistochten: hoe zullen de verschillende deelnemers die ervaren hebben?

Jean	“Ik denk dat de koopman eigenlijk heel blij is geweest, want hij heeft al veel spullen verhandeld. Ik denk dat hij wel blij is geweest.”
Koen	“Maar de monniken waren minder blij, want eh ze dachten: ja we krijgen onze stad terug, maar nu zien ze pas van ehh, goh, laten we stoppen, laten we stoppen, onze stad wordt verwoest door alle mensen die de stad terug willen veroveren, maar ze maken de stad juist stuk.”
Carlijn	“Ze maken de stad niet echt stuk.”
Dylan	“Ik zou wel meegaan, maar ook weer niet, want de kans dat je vermoord wordt. Maar als je dan onvrije boer bent, dan zou ik het wel doen.”
Stacy	“Ja, je hebt gelijk, de kans dat je vermoord wordt, is heel groot.”
Tom	“Maar als je edele bent enzo...”
Pepijn	“Maar als je onvrije boer bent, wil je vrije boer worden, dus is het logisch dat je mee gaat. En veel mensen willen sowieso mee, want dan kunnen ze weer wat handel meenemen of ze veroveren weer eens iets of eh ze worden vrije boer.”
Walt	“Als je boer bent en je gaat mee en je wordt gedood, dan heb je er helemaal niets aan, dan had je het niet moeten doen en dat geldt ook voor de anderen, want als je gedood wordt, dan heb je ook een pijnlijke ehhe.”
Leonora	“En als je geen risico neemt, word je sowieso nooit vrije boer. Dus... je kan beter het risico nemen dat je vrije boer wordt, dan weet je tenminste.” [...]

Signaalwoorden hogere o

Jean	"Ik denk dat de koopman eigenlijk heel blij is geweest, want hij heeft al veel spullen verhandeld. Ik denk dat hij wel blij is geweest."
Koen	"Maar de monniken waren minder blij, want eh ze dachten: ja we krijgen onze stad terug, maar nu zien ze pas van ehh, goh, laten we stoppen, laten we stoppen, onze stad wordt verwoest door alle mensen die de stad terug willen veroveren, maar ze maken de stad juist stuk."
Carlijn	"Ze maken de stad niet echt stuk."
Dylan	"Ik zou wel meegaan, maar ook weer niet, want de kans dat je vermoord wordt. Maar als je dan onvrije boer bent, dan zou ik het wel doen."
Stacy	"Ja, je hebt gelijk, de kans dat je vermoord wordt, is heel groot."
Tom	"Maar als je edele bent enzo..."
Pepijn	"Maar als je onvrije boer bent, wil je vrije boer worden, dus is het logisch dat je mee gaat. En veel mensen willen sowieso mee, want dan kunnen ze weer wat handel meenemen of ze veroveren weer eens iets of eh ze worden vrije boer."
Walt	"Als je boer bent en je gaat mee en je wordt gedood, dan heb je er helemaal niets aan, dan had je het niet moeten doen en dat geldt ook voor de anderen, want als je gedood wordt, dan heb je ook een pijnlijke ehhe."
Leonora	"En als je geen risico neemt, word je sowieso nooit vrije boer. Dus, je kan beter het risico nemen dat je vrije boer wordt, dan weet je tenminste." [...]

School- en vaktaal

Jean	“Ik denk dat de koopman eigenlijk heel blij is geweest, want hij heeft al veel spullen verhandeld. Ik denk dat hij wel blij is geweest.”
Koen	“Maar de monniken waren minder blij, want eh ze dachten: ja we krijgen onze stad terug, maar nu zien ze pas van ehh, goh, laten we stoppen, laten we stoppen, onze stad wordt verwoest door alle mensen die de stad terug willen veroveren, maar ze maken de stad juist stuk.”
Carlijn	“Ze maken de stad niet echt stuk.”
Dylan	“Ik zou wel meegaan, maar ook weer niet, want de kans dat je vermoord wordt. Maar als je dan on-vrije boer bent, dan zou ik het wel doen.”
Stacy	“Ja, je hebt gelijk, de kans dat je vermoord wordt, is heel groot.”
Tom	“Maar als je edele bent enzo...”
Pepijn	“Maar als je onvrije boer bent, wil je vrije boer worden, dus is het logisch dat je mee gaat. En veel mensen willen sowieso mee, want dan kunnen ze weer wat handel meenemen of ze veroveren weer eens iets of eh ze worden vrije boer.”
Walt	“Als je boer bent en je gaat mee en je wordt gedood, dan heb je er helemaal niets aan, dan had je het niet moeten doen en dat geldt ook voor de anderen, want als je gedood wordt, dan heb je ook een pijnlijke ehhh.”
Leonora	“En als je geen risico neemt, word je sowieso nooit vrije boer. Dus... je kan beter het risico nemen dat je vrije boer wordt, dan weet je tenminste.” [...]

Taaldenkfuncties en signaalwoorden

Eenvoudige taaldenkfuncties

- benoemen
- beschrijven

Complexe taaldenkfuncties

• vergelijken	<i>groter</i>
• ordenen	<i>eerst... dan...</i>
• oorzaak-gevolg	<i>omdat</i>
• middel-doel	<i>om te</i>
• voorwaarde	<i>als... dan...</i>
• een reden geven	<i>want</i>
• concluderen	<i>dus</i>

Een taaldenkgesprek

Een watertekort oplossen

Taal in alle vakken

Kerdoel 1

De school stimuleert de taalcompetentie van leerlingen.

1A

De school zorgt voor een rijke taal- en leesomgeving.

Het gaat hierbij om:

- Stimuleren van betekenisvolle activiteiten waarin school- en vaktaal en vakspecifieke taalvaardigheden verworven kunnen worden.
- Stimuleren van taalproductie en interactie in alle leergebieden.

1B

De school stimuleert de taalontwikkeling van de leerling in alle leergebieden.

Het gaat hierbij om:

- stimuleren van betekenisvolle activiteiten waarin school- en vaktaal en vakspecifieke taalvaardigheden verworven kunnen worden;
- stimuleren van het gebruiken van rijke teksten over inhoudelijke thema's in alle leergebieden;
- stimuleren van taalproductie en interactie in alle leergebieden;
- stimuleren van aandacht voor taalverzorging en taalgebruik in alle leergebieden;
- aanbieden van een schoolbrede set van aanpakken en flexibel inzetbare strategieën bij het ondersteunen van taalactiviteiten in de andere leergebieden.

Alle kerndoelen Nederlands zien?

Scan de QR-code of ga naar <https://www.actualisatiekerndoelen.nl/nederlands>

Kerndoel 4

De leerling voert gesprekken.

4A De leerling voert gesprekken afgestemd op doel, gesprekspartner(s) en context.

Het gaat hierbij om:

- inzetten en uitbreiden van vaardigheden om gesprekken constructief te laten verlopen: luisteren, herkennen van signalen en passend reageren op de gesprekspartner(s);
- actief deelnemen aan gesprekken;
- afstemmen van taalgebruik, stemgebruik en non-verbale communicatie op communicatief doel en context;
- verwerven en inzetten van informatie afgestemd op kennis, achtergrond, standpunt en perspectief van de gesprekspartner(s);
- toepassen van gespreks- en taalconventies, passend bij de gespreksvorm.

4B De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.

Het gaat hierbij om:

- verwoorden van kennis, ideeën en standpunten met onderbouwing;
- vragen om toelichting, verklaring of bevestiging;
- luisteren naar, doorvragen op en ter discussie stellen van de ideeën en perspectieven van gesprekspartners;
- accepteren of verwerpen van andermans ideeën met argumenten;
- samenvatten van inzichten, verwoorden van oplossingen of trekken van conclusies.

De meerwaarde van taaldenkgesprekken voor de vakken?

Taaldenkgesprekken bieden leerlingen de gelegenheid om concepten en inzichten te verkennen en daar met elkaar over te redeneren op een manier die past bij het betreffende vak met de bijbehorende vaktaal.

Geschiedenis

Ontwikkelen van historisch besef.
Leerlingen leren historisch denken en redeneren:

- beschrijven van processen van verandering en continuïteit
- verklaren van historische verschijnselen
- vergelijken van historische verschijnselen en periodes.

(Van Drie & Van Bortel, 2008)

*Waarom zou je je als handelaar in de
middeleeuwen aansluiten bij het
Hanzeverbond?*

Aardrijkskunde

Ontwikkelen van kennis en inzicht in verschijnselen in een gebied waardoor je specifieke zaken kunt verklaren of voorspellen.

(De Bakker et al., 2022)

**Opwarming van de aarde.
Ook in Nederland wordt het steeds warmer.
Wat betekent dit voor onze toekomst?**

Natuur en techniek

- Ontwikkelen van een kritische, nieuwsgierige houding.
- Verwerven relevante kennis van concepten.
- Verschijnselen in de natuur en techniek beschrijven, vergelijken en verklaren.

(Van Graft & Kemmers, 2007)

**Hypothese opstellen:
Hoe komt geluid in ons oor?**

En volop kansen voor burgerschap!

Domein

Kerdoel 19

Democratische oefenplaats

De school geeft vorm aan de democratische oefenplaats

A Sociale en maatschappelijke competenties

Overzicht
kerndoelen

Domein

Kerdoel 20

Samenleven in een democratische rechtsstaat

De leerling leert over samenleven in een democratische rechtsstaat

A Basiswaarden van de democratische rechtsstaat

B Diversiteit in de samenleving

Domein

Kerdoel 21

Vormgeven aan democratische en maatschappelijke betrokkenheid

De leerling doet ervaringen op met democratische en maatschappelijke betrokkenheid

A Democratische betrokkenheid

B Maatschappelijke betrokkenheid

Democratische oefenplaats

Kerdoel 19

De school geeft vorm aan de democratische oefenplaats.

19A

De school stimuleert sociale en maatschappelijke competenties van leerlingen.

Het gaat hierbij om:

- aanbieden van kennis en vaardigheden ten aanzien van basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de diverse samenleving, gericht op respectvolle omgang;
- stimuleren van sociale vaardigheden en kritische denkvaardigheden;
- stimuleren van respectvolle communicatie, offline en online;
- aanbieden van activiteiten die sociale cohesie en actief burgerschap stimuleren.

Samenleven in een democratische rechtsstaat

Kerdoel 20 De leerling leert over samenleven in een democratische rechtsstaat.

20A De leerling redeneert over het belang van basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het gaat hierbij om:

- beschrijven van de betekenis van basiswaarden van de democratische rechtsstaat: vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit;
- beschrijven hoe de Grondwet, kinder- en mensenrechten basiswaarden van de democratische rechtsstaat mogelijk maken;
- redeneren over hoe vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit met elkaar op gespannen voet kunnen staan;
- ervaringen opdoen met het voeren van dialogen, omgaan met conflicten en gelijkwaardige behandeling;
- herkennen en benoemen hoe basiswaarden van de democratische rechtsstaat een rol spelen in de samenleving en het eigen leven.

20B De leerling verkent hoe die kan omgaan met diversiteit in de samenleving.

Het gaat hierbij om:

- beschrijven van aspecten van diversiteit: godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap en seksuele gerichtheid;
- verkennen van de eigen identiteit ten aanzien van aspecten van diversiteit;
- herkennen en benoemen van stereotypering, discriminatie en uitsluiting;
- benoemen van het belang dat mensen elkaar gelijkwaardig behandelen;
- ervaringen opdoen met het omgaan met verschillende perspectieven en ervaringen van anderen, overeenkomsten en verschillen, oordeel uitstellen, omgaan met mogelijkheden en gedrag van anderen.

Vormgeven aan democratische en maatschappelijke betrokkenheid

Kerdoel 21   De leerling doet ervaringen op met democratische en maatschappelijke betrokkenheid.

21A   De leerling verkent mogelijkheden om democratisch te handelen.

Het gaat hierbij om:

- beschrijven hoe je door middel van inspraak, verkiezingen en vertegenwoordiging invloed kunt uitoefenen;
- ervaringen opdoen met inspraak en besluitvorming;
- ervaringen opdoen met het uitdrukken van eigen standpunten, luisteren naar argumenten van anderen, compromissen sluiten en omgaan met de uitkomsten van besluitvormingsprocessen;
- benoemen welke bijdrage de leerling zelf levert aan democratisch handelen.

21B   De leerling verkent mogelijkheden om bij te dragen aan de samenleving.

Het gaat hierbij om:

- benoemen van taken, rollen, rechten en plichten van jezelf en anderen in de samenleving;
- onderzoeken van maatschappelijke initiatieven, bewegingen en organisaties en de middelen die zij aanwenden om bij te dragen aan de samenleving of veranderingen in de samenleving teweeg te brengen;
- verkennen van actuele, maatschappelijke en duurzaamheidsvraagstukken;
- ervaringen opdoen met verantwoordelijkheid nemen voor en bijdragen aan het welzijn van anderen;
- verkennen van mogelijkheden om vanuit eigen idealen bij te dragen aan de samenleving, nu en in de toekomst.

Hoe kun je taaldenkgesprekken inbedden in je onderwijs?

Handreiking Rijke gesprekken voeren po-vo-so

Handreiking voor leraren die zowel de taal- en denkontwikkeling als de kennisopbouw van hun leerlingen willen stimuleren.

september 2025

slo / van Doordacht curriculum
en Samen met leerkrachten

Lessenserie Wat een talent! po (groep 5-6)

Een lessenserie bij de handreiking Rijke gesprekken:
gesprekken die de taal-, denk- en kennisontwikkeling stimuleren.
september 2025

slo / van Doordacht curriculum
en Samen met leerkrachten

Uitgangspunten Lessenserie

- Rijke gesprekken
- Integratie met lezen en schrijven
- Integratie met andere vakken
- Burgerschap
- Rijke teksten
- Meertaligheid

Algemene informatie

Wat een talent! Dat is het thema van deze lessenserie. Leerlingen verkennen in een aantal lessen wat talent is met rijke teksten, in gesprekken en door te schrijven. Ze reflecteren op hun eigen talenten en die van klasgenoten, familieleden en boekpersonages, om de reikwijdte van talent te ontdekken. Zo werk je ook aan burgerschap.

Lesbeschrijving

Elke les duurt
minimaal 60 min.

Les 1: Wat is talent?

De leerlingen verkennen wat talent is door een gedicht te lezen en erover in gesprek te gaan aan de hand van prikkelende vragen. De leerlingen bespreken elkaars talenten en maken een talentenmuur van de groep.

60 minuten

Les 2: Wat een talenten

De leerlingen verdiepen en verbreden het concept talent door een gesprek aan de hand van prikkelende vragen, het ontdekken van talenten van personages in boeken en het categoriseren van talenten.

60 minuten

Les 3: Anti-talent

De leerlingen gaan in gesprek over anti-talenten en welke (onverwachte) positieve kanten dat heeft. Ze verzamelen zo ideeën voor het schrijven van een gedicht over anti-talenten.

60 minuten

Les 4: Het talent van Richard Turere

De leerlingen lezen de rijke tekst over Richard Turere uit het boek *Wereldkinderen*. Met behulp van scaffolding en gesprekken werken ze aan hun begrip over de inhoud.

60 minuten

Les 5: Op verhaal komen #vertelling

De leerlingen gaan in gesprek over situaties waarin ze hun talent inzetten om anderen te helpen of blij te maken en schrijven een eerste versie van hun tekst.

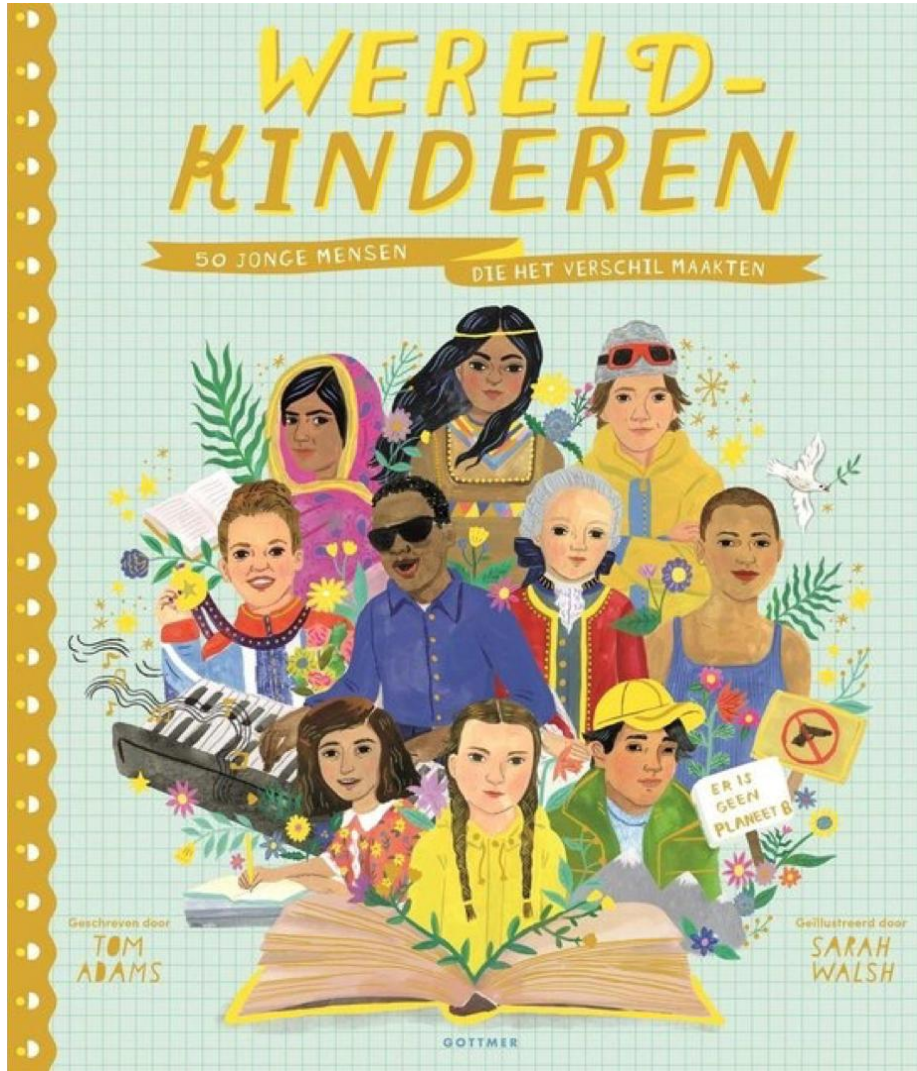
60-90 minuten

Les 6: Eigen talent #vertelling

De leerlingen krijgen en geven feedback op de eerste versie van hun vertelling, herschrijven die en publiceren de tekst.

60 minuten

Adams, T. & Walsh, S. (2020). *Wereldkinderen. 50 jonge mensen die het verschil maakten*. Haarlem: Gottmer

Tekst Richard Turere

Beschermde zijn boerderij tegen leeuwen

Een Masai-koeienherder

Richard werd in 2000 geboren in Kenia, vlak bij de hoofdstad Nairobi. Als jongetje zorgde hij samen met zijn vader voor de koeien op de boerderij van zijn familie. Maar dat was niet zo eenvoudig als het klinkt.

Richard woonde in een nationaal park met neushoorns, buffels, luipaarden, olifanten, leeuwen en nog veel meer dieren. Toeriste willen die wilde dieren meestal van dichtbij zien, maar Richard wilde dat niet. Hij hoort bij de Masai, een volk dat al eeuwenlang in de wildernis van Kenia woont. Ze zijn een traditionele krijgersstam en willen hun land en bezit veilig houden.

*“Als mijn koeien beschermd en veilig zijn,
kunnen we prima leven met de leeuwen.”*

's Nachts snuffelden er vaak wilde di-

dat e

een w

worde

leven.

zouden

"Richard wilde niet dat alle leeuwen dood zouden gaan. Hij zocht een manier waarop mensen en leeuwen konden samenleven."

te beschermen, maar leeuwen
en bedreigd, wat betekent dat er nog maar weinig in het wild
ze zorgden weliswaar voor problemen, maar Richard wilde niet dat alle leeuwen dood
zouden gaan. Hij zocht een manier waarop mensen en leeuwen konden samenleven.

Les 4: Het talent van Richard Turere

Lezen van de tekst

Leerlingen lezen de rijke tekst over Richard Turere in Wereldkinderen met behulp van scaffolding en gesprekken over de inhoud van de tekst.

Afhankelijk van je groep kies je de leesvormen die het beste passen: voorlezen, samen lezen, in groepjes lezen. Zorg dat de inhoud centraal staat, zodat iedereen kan meedenken over de tekst.

Taaldenkgesprek

- Focus op de zin: “hij zocht een manier waarop mensen en leeuwen konden samenleven.” Vraag je hardop af: hoe zou Richard zijn koeien kunnen beschermen, zonder de leeuwen te doden?
- Vorm groepjes van twee of drie leerlingen en laat de leerlingen in gesprek gaan over bovenstaande de vraag. Schuif bij een groepje aan.
- Inventariseer kort: wat hebben de leerlingen bedacht? Er is geen goed of fout, waardeer alle ideeën. Hebben ze iets bedacht dat echt kan werken?

Kijk in de handreiking voor advlezen bij het voeren van het gesprek.

Hij kan een dikke, hoge muur om zijn boerderij heen bouwen.

Hij kan de leeuwen lokken met vlees, en dan een kooi op ze laten vallen.

Hij kan een speciale stal bouwen voor de koeien, met ijzeren hekken.

Hij kan een hoog hek om de boerderij heen zetten, met elektrische stroom erop.

Hij kan een hek bouwen met scherpe spijlen, zodat de leeuwen er niet overheen kunnen.

Hij kan een vogelverschrikker neerzetten met een radio en een zaklamp. Dan denken de leeuwen dat er iemand is. De radio kan bijvoorbeeld 'ga weg' roepen, of geluiden van voetstappen laten horen.

Hij kan een rode doek aan de leeuwen vastmaken, dan gaan de stieren ze achtervolgen.

Interactievaardigheden

Bied ruimte voor actieve deelname

Laat stiltes vallen

Geef verbale en non-verbale luisterresponsen

Stel niet achter elkaar vragen

Doe af en toe een prikkelende uitspraak

Nodig de leerlingen (non-verbaal) uit om op elkaar te reageren

Interactievaardigheden (2)

Stimuleer de kwaliteit van de inhoud

Ga door op de inhoud van wat de leerling zegt

Probeer samen met de leerling(en) er achter te komen wat de leerling bedoelt

Zet de leerlingen aan tot hogere orde denken en tot hoger niveau taalgebruik

Breid inbreng van leerlingen inhoudelijk uit

Bedankt voor je deelname!

Meer weten?

www.taaldenkgesprekken.nl

**De Handreiking Rijke gesprekken & Lessenserie 'Wat een talent'
(herziene versie sept. 2025) ontvangen?**

Stuur een mailtje naar info@taaldenkgesprekken.nl.

www.lowan.nl

Bronnen

- **Adams, T. & Walsh, S. (2020).** *Wereldkinderen. 50 jonge mensen die het verschil maakten.* Haarlem: Gottmer
- **De Bakker, L., Burlage, A., Hendriks, M., van Herwaarden, F & van Norden, S. (2022).** *Praktische didactiek voor geïntegreerd zaakvakonderwijs.* Bussum: Coutinho.
- **Damhuis, R., de Blauw, A. & Brandenbarg, N. (2004).** *CombiList, een instrument voor taalontwikkeling via interactie: Praktische vaardigheden voor leidsters en leerkrachten.* Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands.
- **Damhuis, R. (2020).** Taaldenkgesprekken – wat en waarom? (deel 1). Didactiek Nederlands. Geraadpleegd op 9 januari 2026, van <https://didactieknederlands.nl/2020/01/taaldenkgesprekken-wat-en-waarom-deel-1/>
- **Mercer, N. & K. Littleton (2013).** *Interthinking. Putting talk to work.* New York: Routledge.
- **Tammes, A.C. & Jansen, I. (2024).** Handreiking Rijke Gesprekken. Gesprekken die de taal-, denk- en kennisontwikkeling stimuleren. Amersfoort: SLO.
- **Tammes, A.C. & Jansen, I. (herziene versie 2025).** Handreiking Rijke Gesprekken voeren po-vo-so. Amersfoort: SLO.
- **Van Drie, J. & Van Boxtel, C. (2008).** Historical reasoning: towards a framework for analyzing students' reasoning about the past. *Educational Psychology Review*, 20(2), 87-110.
- **Van Graft, M. & Kemmers, P. (2007).** *Onderzoekend en ontwerpend leren bij natuur en techniek.* Den Haag: Platform Bèta Techniek.